

NEROTAČNÍ KVADRATICKÉ PLOCHY - PŘEHLED

Všechny následující rovnice jsou rovnicemi kvadratických ploch v základní poloze (střed či vrchol v bodě $[0,0,0]$). Rovnici plochy v jiném umístění vůči souřadnému systému lze získat u většiny ploch cyklickou záměnou

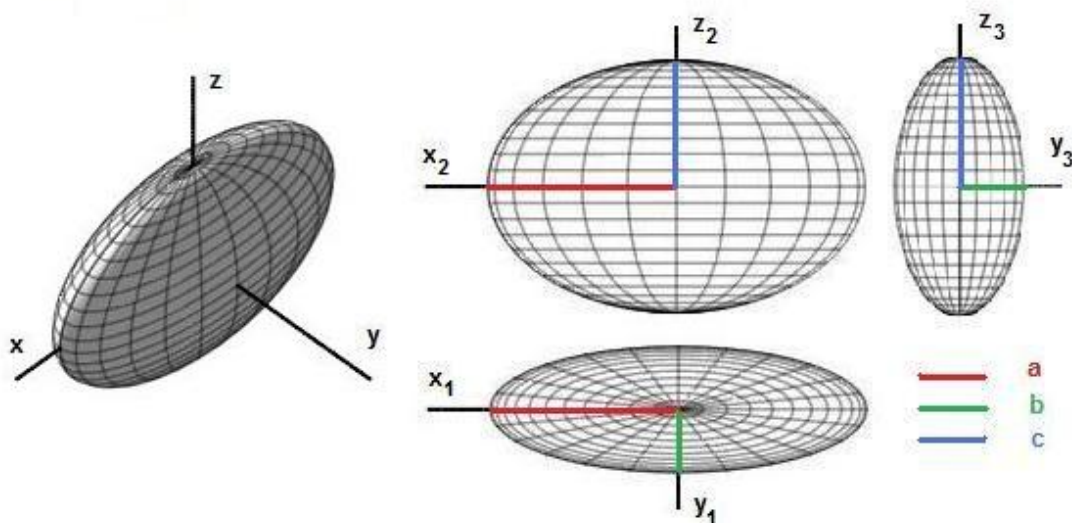
$$x \rightarrow y \rightarrow z \rightarrow x \text{ (a zároveň parametrů } a \rightarrow b \rightarrow c \rightarrow a),$$

rovnici plochy v posunuté poloze (střed či vrchol v bodě $[m, n, q]$) záměnou

$$x \rightarrow (x - m), y \rightarrow (y - n), z \rightarrow (z - q).$$

elipsoid

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

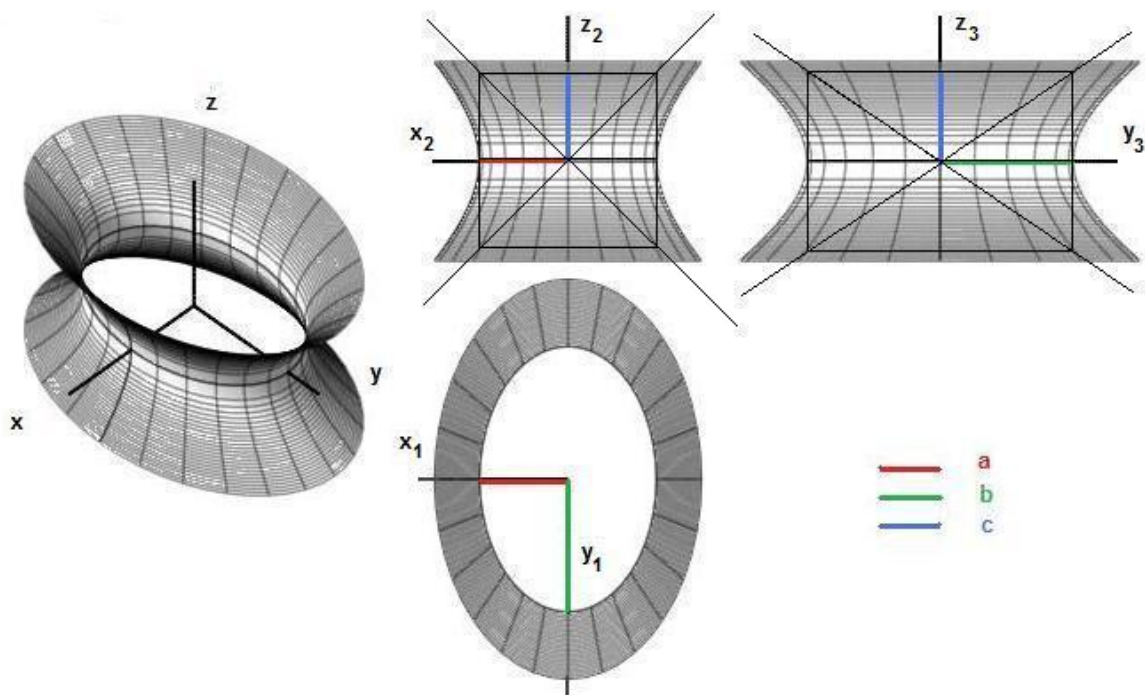

Na obrázcích je daná plocha či její část znázorněna v isometrii a též pomocí sdružených průmětů.

Velikosti poloos obrysových kuželoseček (elipsa, hyperbola) jsou v obrázcích vyznačeny barevně, v případě paraboly je vyznačena vzdálenost ohniska od vrcholu. U hyperbol jsou vyznačeny asymptoty.

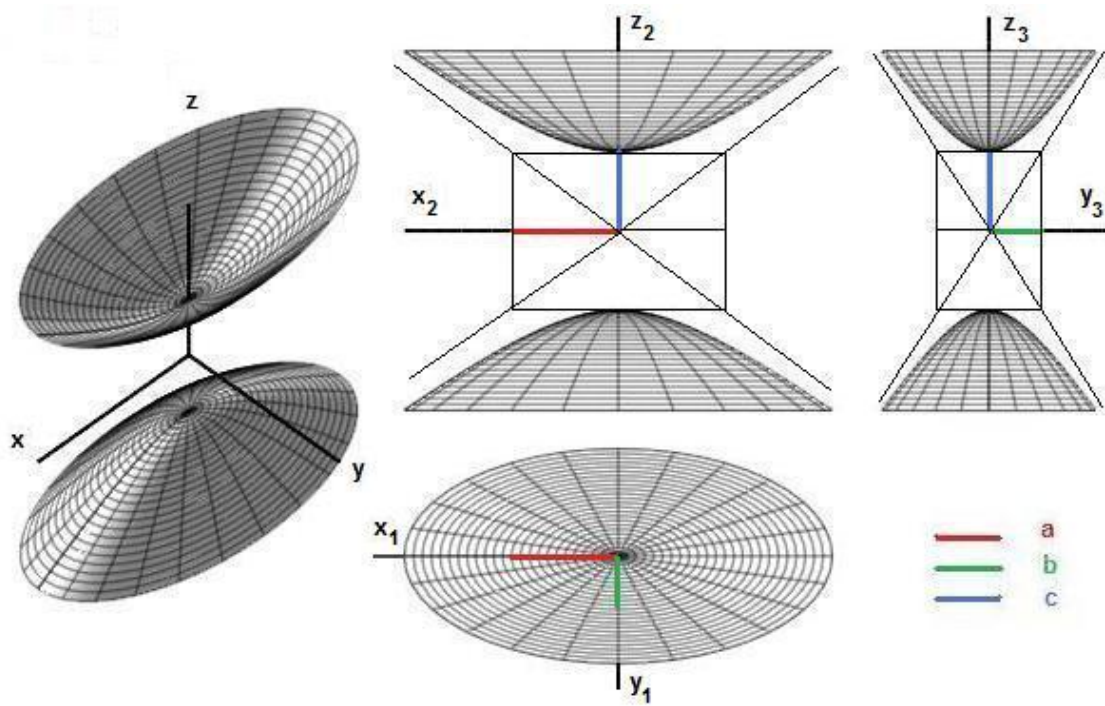
jednodílný eliptický hyperboloid

$$+\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = 1$$

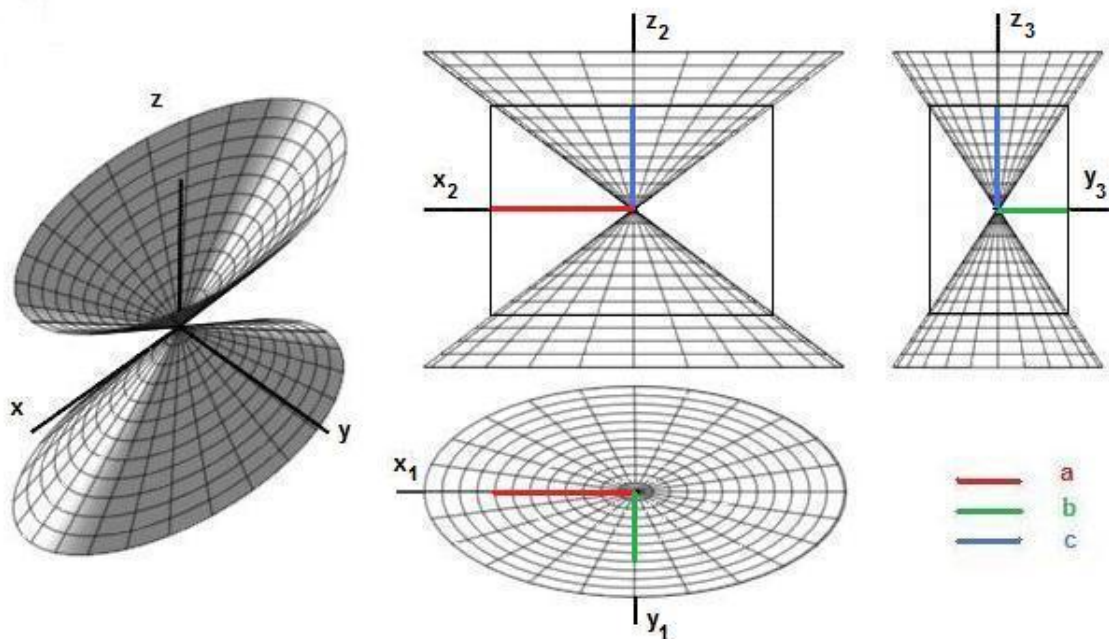
dvoudílný eliptický hyperboloid

$$-\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

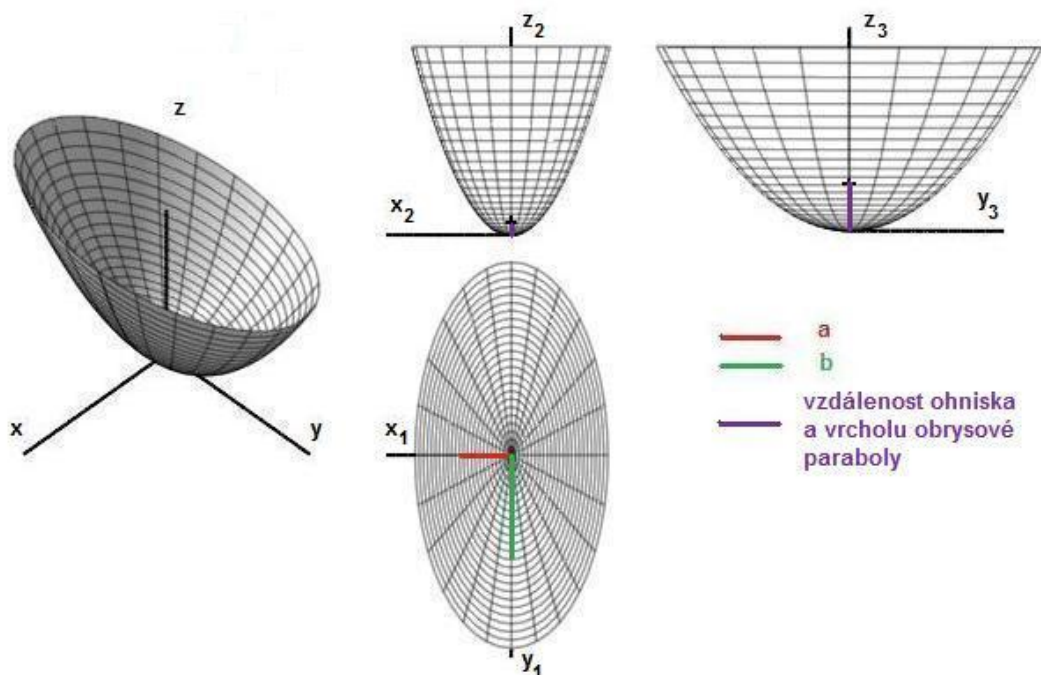
eliptická kuželová plocha

$$+\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = 0$$

eliptický paraboloid

$$z = \pm \left(\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \right)$$

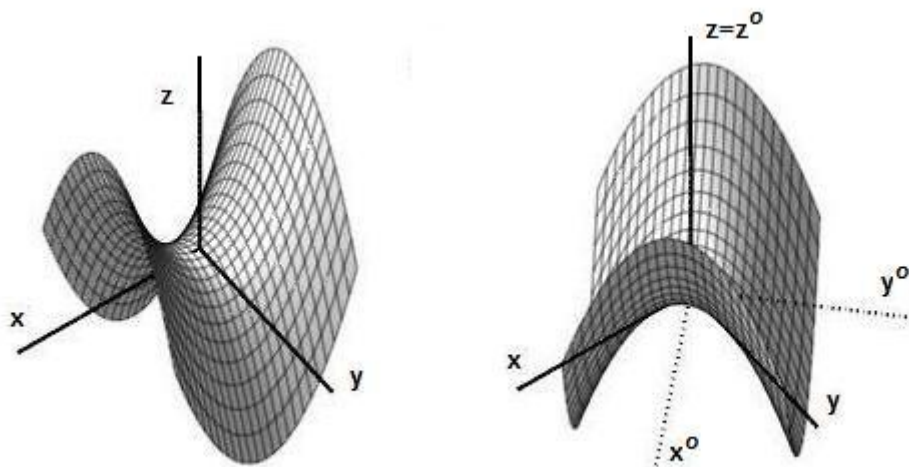
Na obr. část plochy $z = x^2 + \frac{y^2}{4}$
 nárys \rightarrow parabola $z = x^2, y = 0$; bokorys \rightarrow parabola $4z = y^2, x = 0$

hyperbolický paraboloid

$$z = \pm \left(\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} \right)$$

hyperbolický paraboloid otočený o 45° kolem osy z , $a = b$

$$z = \pm kxy$$

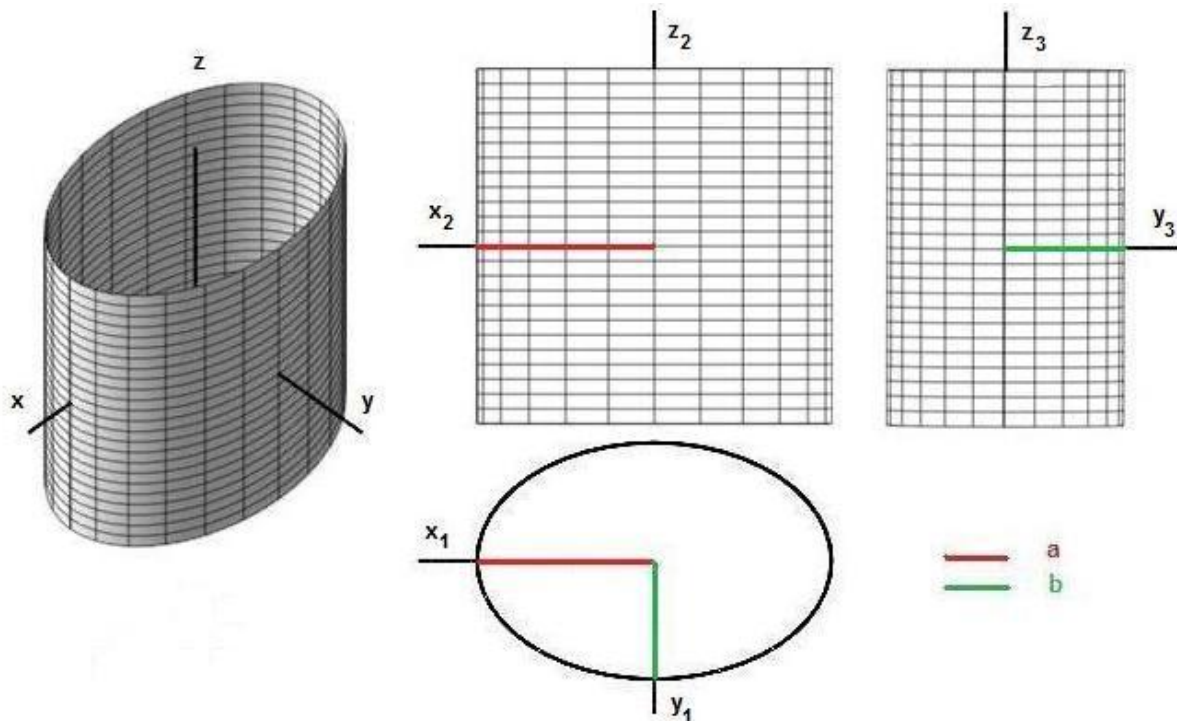

Na obr. část plochy $z = x^2 - y^2$ (vlevo) a plochy $z = 2xy$ (vpravo).

Následující válcové plochy jsou dány řídicí kuželosečkou v rovině $z = 0$ a směrem povrchových přímk (směr osy z).

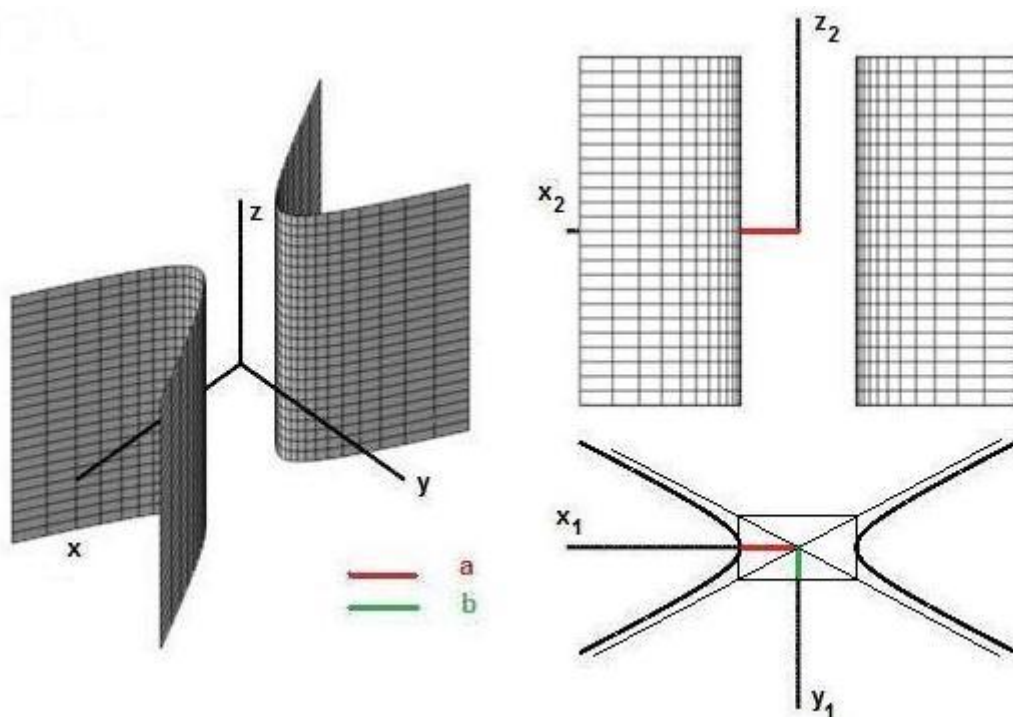
eliptická válcová plocha

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

hyperbolická válcová plocha

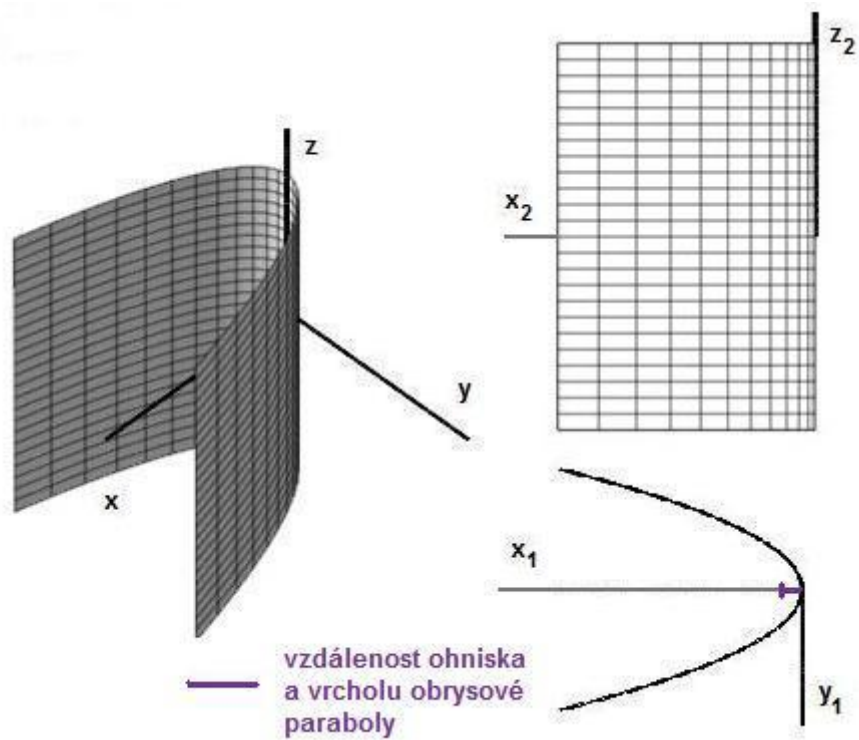
$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = \pm 1$$

Na obrázku část plochy $\frac{x^2}{4} - y^2 = 1$.

parabolická válcová plocha

$$x^2 = \pm a^2 y \quad \text{nebo} \quad y^2 = \pm b^2 x$$

Na obr. část plochy $y^2 = x$.

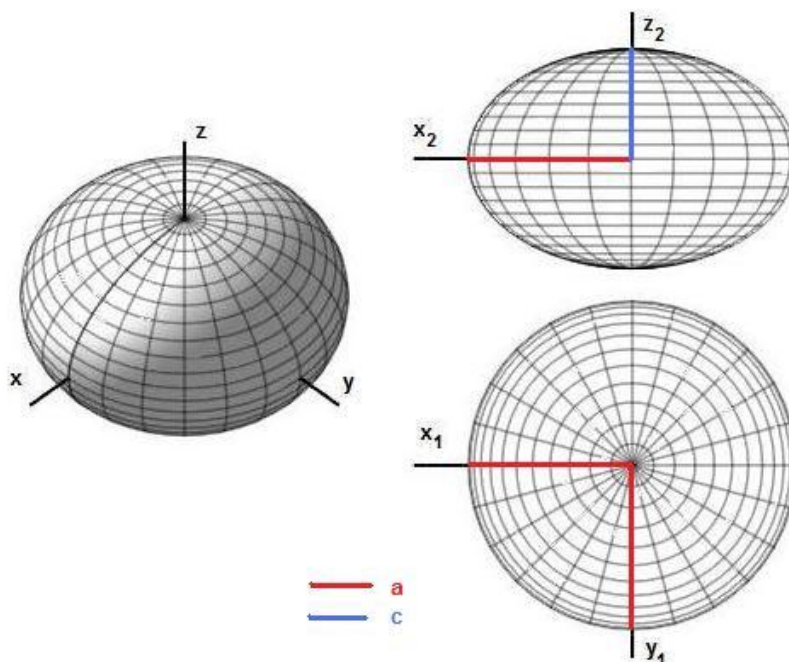
ROTAČNÍ KVADRATICKÉ PLOCHY - PŘEHLED

Následují rotační kvadriky v základním tvaru s osou rotace osou z , tj. vzniklé rotací kuželosečky v rovině xz kolem osy z . Rovnice rotačních kvadrik s jinou osou rotace lze získat cyklickou záměnou $x \rightarrow y \rightarrow z \rightarrow x$ (a parametrů).

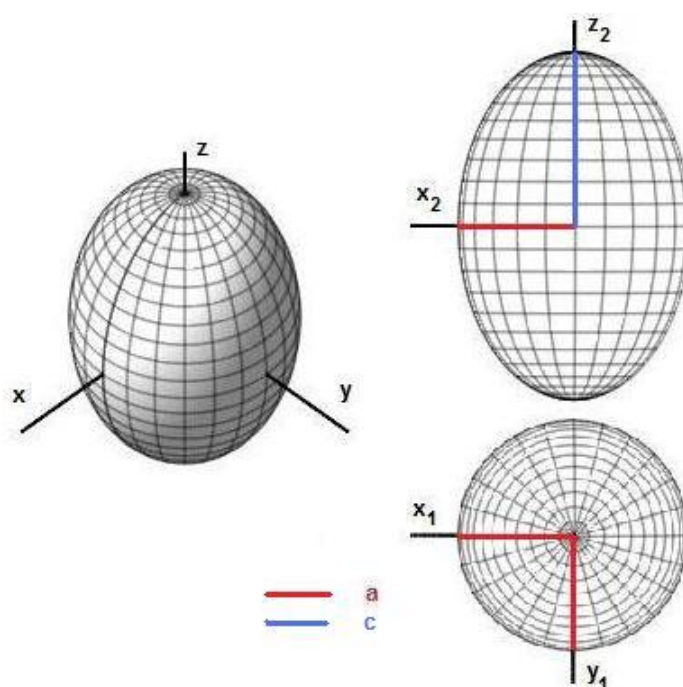
rotační elipsoid

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

$a > c \rightarrow$ zploštělý

$a < c \rightarrow$ protáhlý

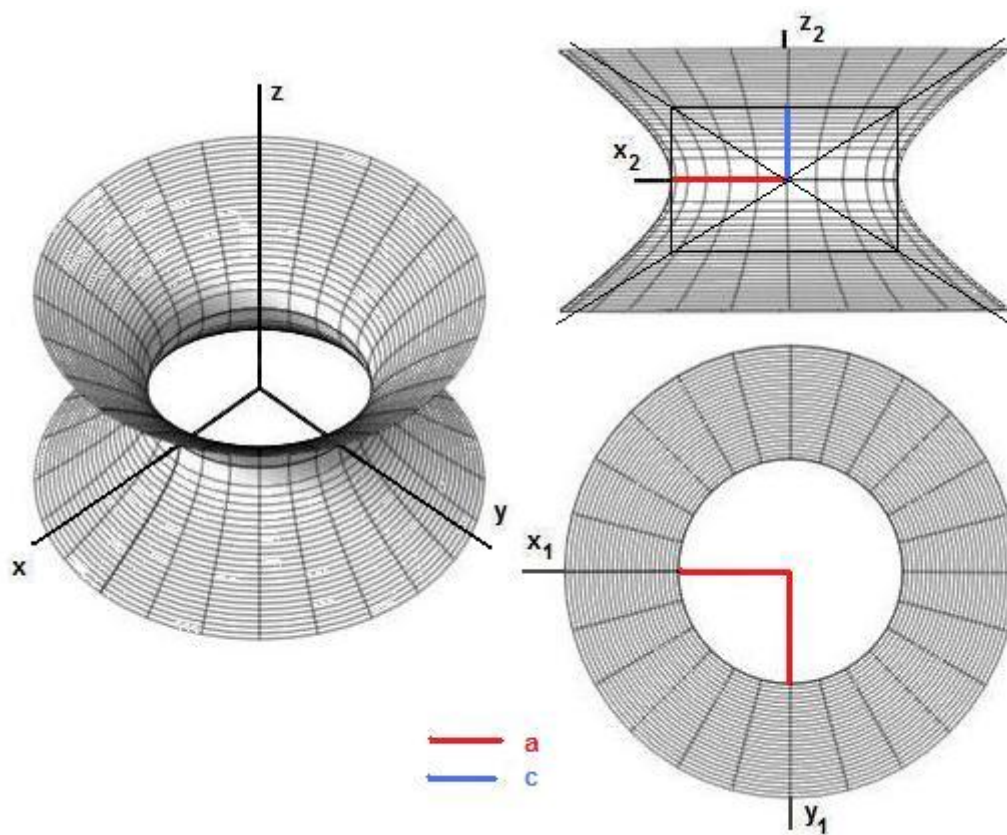

kulová plocha

$$+x^2 + y^2 + z^2 = r^2$$

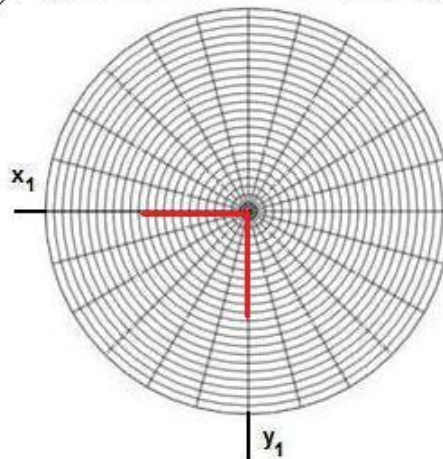
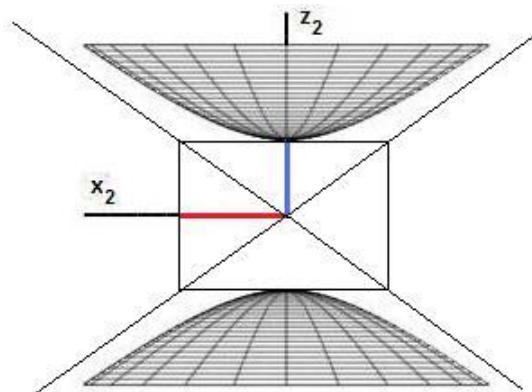
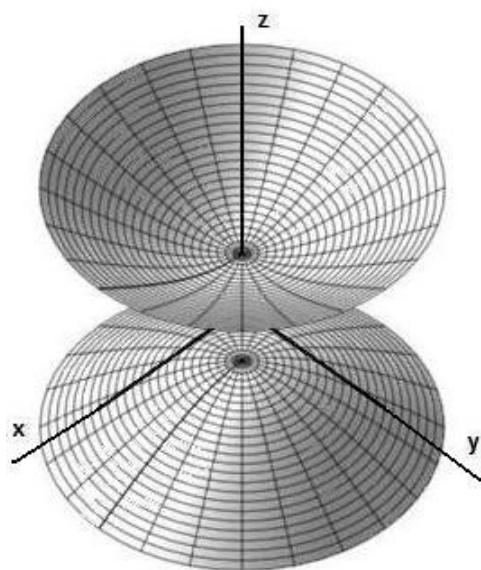
jednodílný rotační hyperboloid

$$+\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{a^2} - \frac{z^2}{c^2} = 1$$

dvoudílný rotační hyperboloid

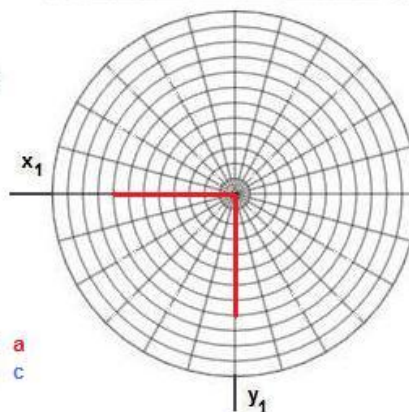
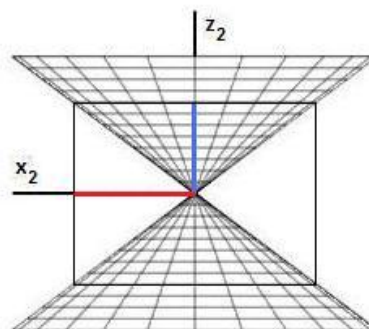
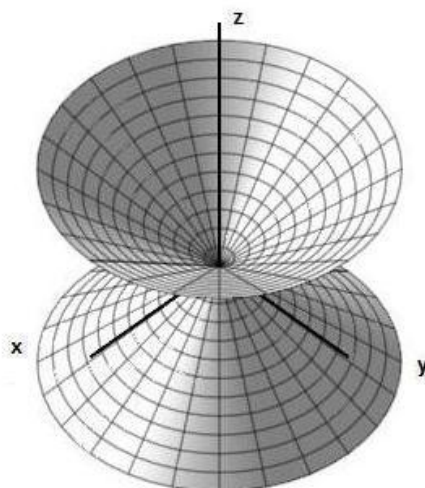
$$-\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$$

— a
— c

rotační kuželová plocha

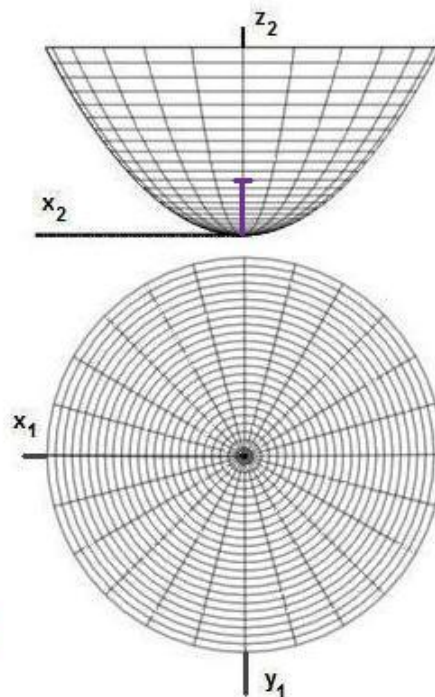
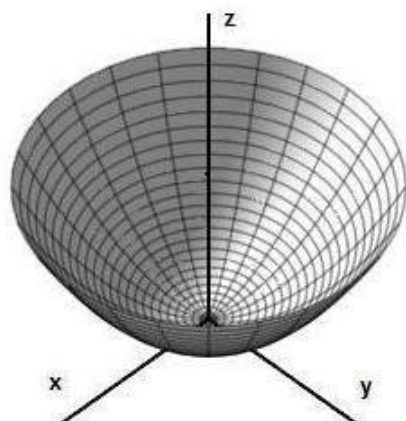
$$+\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{a^2} - \frac{z^2}{c^2} = 0$$

— a
— c

rotační paraboloid

$$x^2 + y^2 = \pm 2pz$$

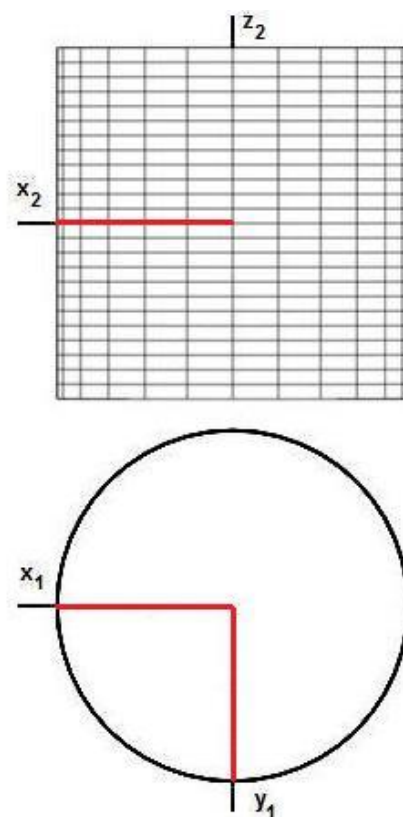
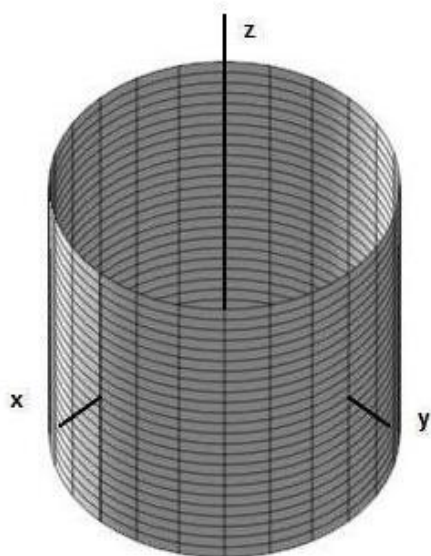

— vzdálenost ohniska a vrcholu obrysové paraboly

Na obr. část plochy $x^2 + y^2 = 4z$.

rotační válcová plocha

$$x^2 + y^2 = r^2$$

— $a = b = r$